

Paní D.

Paní D. se narodila a celé dětství i dospívání prožila v Praze. Do Mariánských Lázní, kde momentálně žije, se přistěhovala v polovině 80. let kvůli možnosti pracovat ve svém oboru, a podle jejích slov byla motivací pro příchod do Mariánských Lázní i příležitost poznat život blízko železné opony a ve světoznámém lázeňském městě.

Její první dojmy ze života v novém městě byly velmi pozitivní. „Všude to žilo, všude se tancovalo, město bylo plné lidí. Byla tu každý den zábava. Chodilo se do divadla, do kina. Místní lidé zde až tolik nemysleli na to, že je hranice uzavřená, ale plně si to uvědomovali,“ vzpomíná paní D. „Člověk se zde cítil svobodnější. Možná to bylo i tím, že člověk zde mohl sledovat západní média. Pro mě to bylo něco nového, takřka neuvěřitelného. Spousta mých přátel poslouchala například bavorský rozhlas, sledovala západoněmecké televizní stanice. Člověk si ale pořád musel dávat pozor, aby se nedostal do problémů. Nemohli jsme svobodně říct, že posloucháme Bayern 3, protože tam hrajou lepší písničky, než tehdy hrála Hvězda. Nemohli jsme říct, že sledujeme západní zpravodajství. Mnoho mých známých si ale například po nocích nahrávalo písničky, které Bayern 3 hrával. Připadalo nám to všem jako něco z jiného světa. Hrály se hity, které jsme neznali. U nás vše procházelo cenzurou. Určitě byli ve výhodě ti, kteří rozuměli německy.“ doplňuje. „Shánění nedostatkového zboží nebylo tak složité jako v Praze. Lidé se zde znali a pomáhali si, možná, že si i více věřili. Vědělo se, kdo má co pod palcem. Na druhou stranu bylo těžší mezi místní zapadnout. Musela jsem si také nejprve získat jejich důvěru. Důležitá byla i možnost jet nakoupit do NDR. Člověk se tam dostal k jinému sortimentu než v Československu. Spousta věcí se pašovala, bylo to ponižující, ale taková bohužel byla doba. Například pokud jsme chtěli boty, jeli jsme v těch nejotřhanějších do NDR a na cestu zpátky jsme si již museli obout ty nové. Výjezdní doložky, do kterých jsme museli napsat všechno, co jsme vyváželi, si dnes neumíme představit. Vždy před hranicí nastupovala velká nervozita. Nevěděli jsme, zda-li se třeba nebudeme muset podrobit osobní prohlídce, nevěděli jsme, zda-li nás vůbec pustí ven,“ zamýšlí se paní D. „Zhroucení režimu v roce 1989 proběhlo v Mariánských Lázních vlastně velmi klidně. Bylo to možná i tím stylem života, který zde místní lidé vedli. Sledovali jsme ale, co se jinde v republice děje, bez pochyby si většina z nás přála, aby sametová revoluce dopadla úspěšně. Chtěli jsme na vlastní oči vidět to, co jsme znali ze západních medií. Věděli jsme, že máme šanci být úspěšní, protože jsme viděli, co se dělo v létě roku 1989 v NDR. Chtěli jsme svobodu, chtěli jsme cestovat. Dnes už si neumím představit, že bych nemohla volně překročit hranici třeba do Německa, jet do Tirschenreuthu nakoupit, jet do Mnichova na koncert,“ vzpomíná paní D.

Paní D. je velmi ráda, že dnes může žít ve svobodné a demokratické zemi. „Můžu svobodně cestovat, nakupovat, cítíme se báječně svobodnější než před revolucí. V žádném případě bychom ale neměli vzpomínat na minulý režim jen a pouze ve zlém. Například Mariánské Lázně již dnes nejsou tak živé, jako byly před rokem 1989. Je to škoda, ale co naděláme.

Na druhou stranu se po otevření hranic mnoho změnilo, bylo mnoho opraveno. Co ale považuji za nejdůležitější, je možnost být úplně bez problému v kontaktu s lidmi na druhé straně hranice. Vždyť přes 40 let zde byla vytvořena umělá hranice, která znemožnila generacím lidí, aby se poznávali a žili společně tak, jako dnes žijeme.